

Teză de abilitare

Domeniul: FINANȚE

Finanțe sustenabile și responsabilitate corporativă:
Convergențe între educație financiară, raportare ESG și
antreprenoriat durabil

Conf. univ. dr. Carmen Elena ANTON

Universitatea
Transilvania
din Brașov

Secţiuni ale tezei de abilitare

**B-i. Realizări ştiinţifice şi
profesionale**

**B-ii. Planul de evoluţie şi
dezvoltarea carierei**

B-i. Realizări științifice și profesionale

I. Direcții principale de cercetare și contribuții științifice

II. Direcții profesionale și academice

1. Contextul și poziționarea cercetărilor proprii în domeniul de cercetare

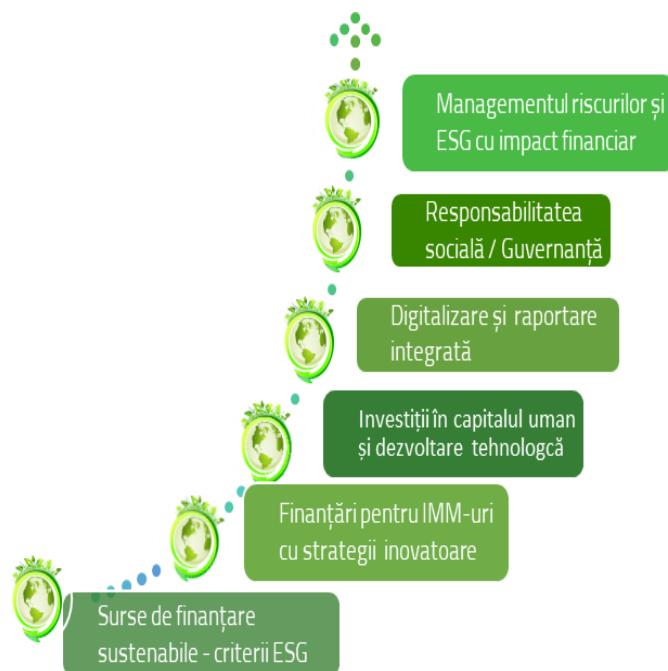
2. Prezentarea direcțiilor de cercetare dezvoltate

2.1. Finanțe sustenabile, educație financiară și echitate pentru o societate sustenabilă

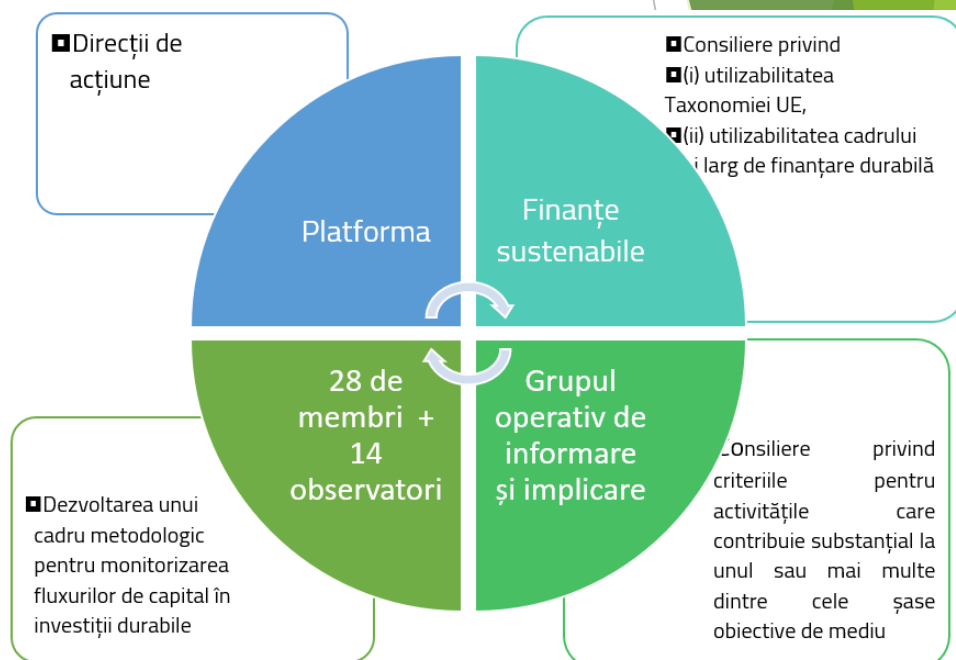
2.2. Raportarea ESG (Environmental, Social, Governance) și integrarea sustenabilității pentru performanța financiară

2.3. Managementul riscului și sustenabilitatea: Pârghii strategice pentru finanțe sustenabile și performanță economică

Consideraţii introductive

Elementele care definesc finanţele sustenabile

Schematizarea Platform on Sustainable Finance (PSF)

I. Direcţii principale de cercetare şi contribuţii ştiinţifice

1. Contextul şi poziţionarea cercetărilor proprii în domeniul de cercetare

- Finanţe sustenabile
- Educaţie financiară
- Echitate pentru o societate durabilă
- Accent pe interesul tinerilor faţă de iniţiative sustenabile şi surse de finanţare fezabile

Pilonul I

Pilonul II

- Raportarea ESG şi integrarea sustenabilităţii pentru performanţa financiară
- Digitalizare şi inteligenţa artificială – impact asupra procesului de raportare integrată

- Binomul managementul riscului – sustenabilitate
- Pârghii strategice pentru finanţe sustenabile şi performanţă economică

Pilonul III

2. Prezentarea direcțiilor de cercetare dezvoltate

2.1. Finanțe sustenabile, educație financiară și echitate pentru o societate sustenabilă

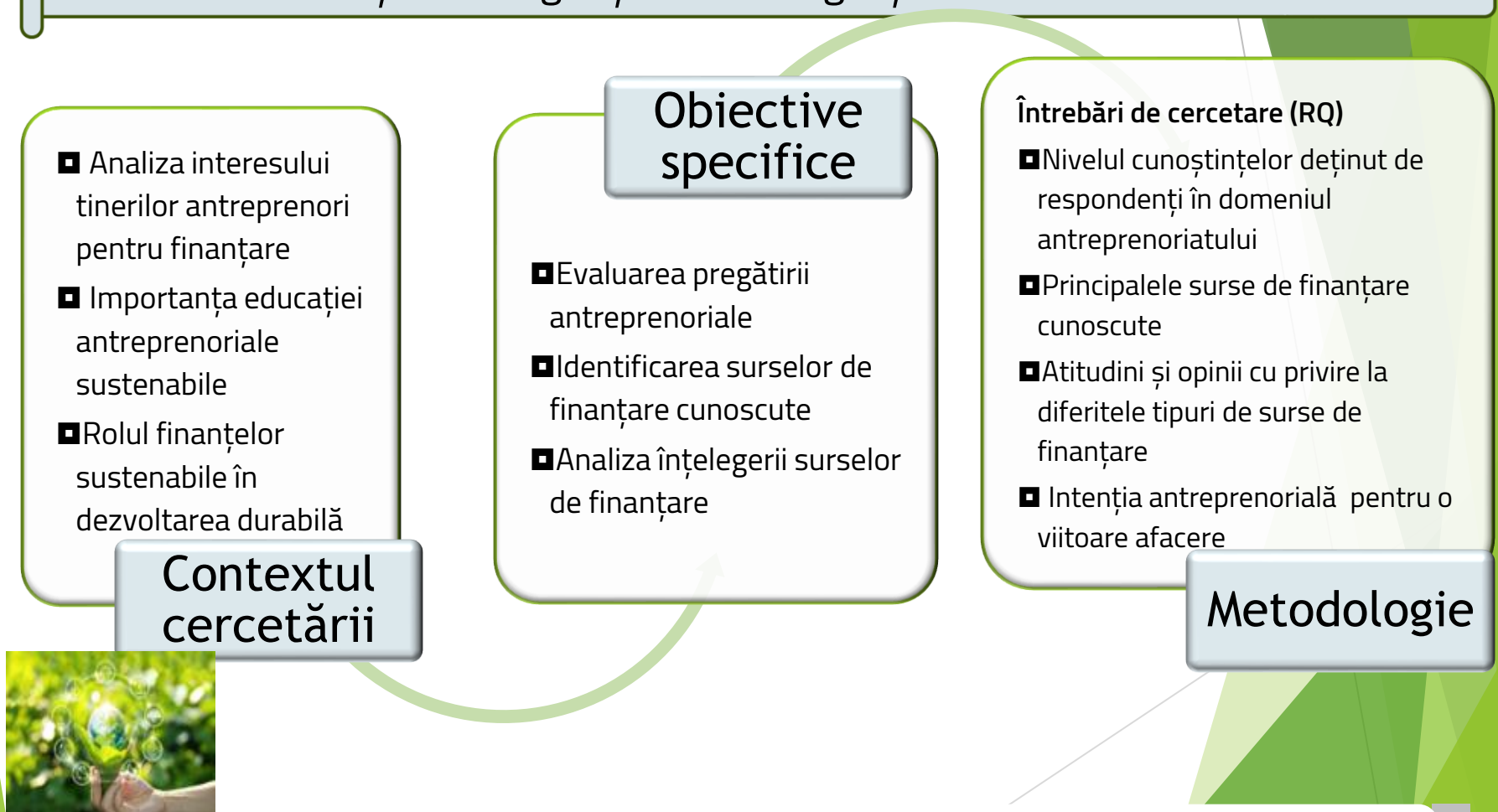
2.1.1. Alegerea surselor de finanțare sustenabile în mediul antreprenorial durabil și convergența cu strategia și modelele de afaceri

2.1.2. Reflecții asupra conceptului de educație financiară în contextul dezvoltării durabile

2.1.3. Impactul realizărilor în educație la nivel regional și național asupra creșterii economice regionale a UE

2.1.4. Studiu privind paradigma paritate de gen - sustenabilitate la nivelul structurilor de conducere din mediul academic românesc

2.1.1. Alegerea surselor de finanțare sustenabile în mediul antreprenorial durabil și convergența cu strategia și modelele de afaceri

i. "The Interest Shown by Potential Young Entrepreneurs in Romania Regarding Feasible Funding Sources, in the Context of a Sustainable Entrepreneurial Education,,

2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

Metodologie - Eşantionul studiului

Structura eşantionului							
Eşantion (285 de respondenţi)		Bărbaţi 26.3%		Femei 73.7%			
Formă de educaţie		Diplomă de licenţă 90.5%		Diplomă de master 6%		Doctorat 3.5%	
Criterii	Experienţă actuală la locul de muncă	Fără experienţă 34.0%	< 1 an 37.2%	1 an	2 ani	3 ani	5 ani si mai mult
				17. 2%	5.6 %	5.3%	0.4% 0.4%

Sursa: Calculul autorului pe baza datelor colectate

A fost utilizat programul IBM SPSS Statistics V. 20 pentru a estima analiza descriptivă, a ilustra caracteristicile respondenţilor şi a efectua Analiza Componentelor Principale

i. "The Interest Shown by Potential Young Entrepreneurs in Romania Regarding Feasible Funding Sources, in the Context of a Sustainable Entrepreneurial Education,,

2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

Rezultate şi discuţii

RQ1. Care este nivelul de cunoştinţe deţinut de respondent în domeniul antreprenorialului (parte a educaţiei antreprenoriale durabile)?

- Utilitatea informaţiilor de educaţie financiară din cursurile universitare (39,6%) într-o foarte mare măsură şi 35,1% în mare măsură
- Nici un respondent nu consideră că are cunoştinţe financiare foarte solide

RQ2. Care sunt principalele surse de finanţare cunoscute de respondenţi?

- * Fonduri europene 28.83% din totalul surselor de finanţare (83.16% dintre respondenţi)
- * Credite bancare 25.79%
- * Capitalul propriu 11.81%
- * Investitorii providenţiali 16% (pentru cea mai puţin utilizată sursă)

RQ3. Care sunt atitudinile şi opiniile respondenţilor cu privire la diferitele tipuri de surse de finanţare?

- Utilizate de mediul de afaceri: profit – 34%, fondurile europene 30.9%, creditul bancar 26%
- 47% dintre respondenţi manifestă o neîncredere
- Nu există legătură între genul respondenţilor şi angajarea unui credit

RQ4. Care este intenţia antreprenorială viitoare cu privire la înfiinţarea unei noi afaceri?

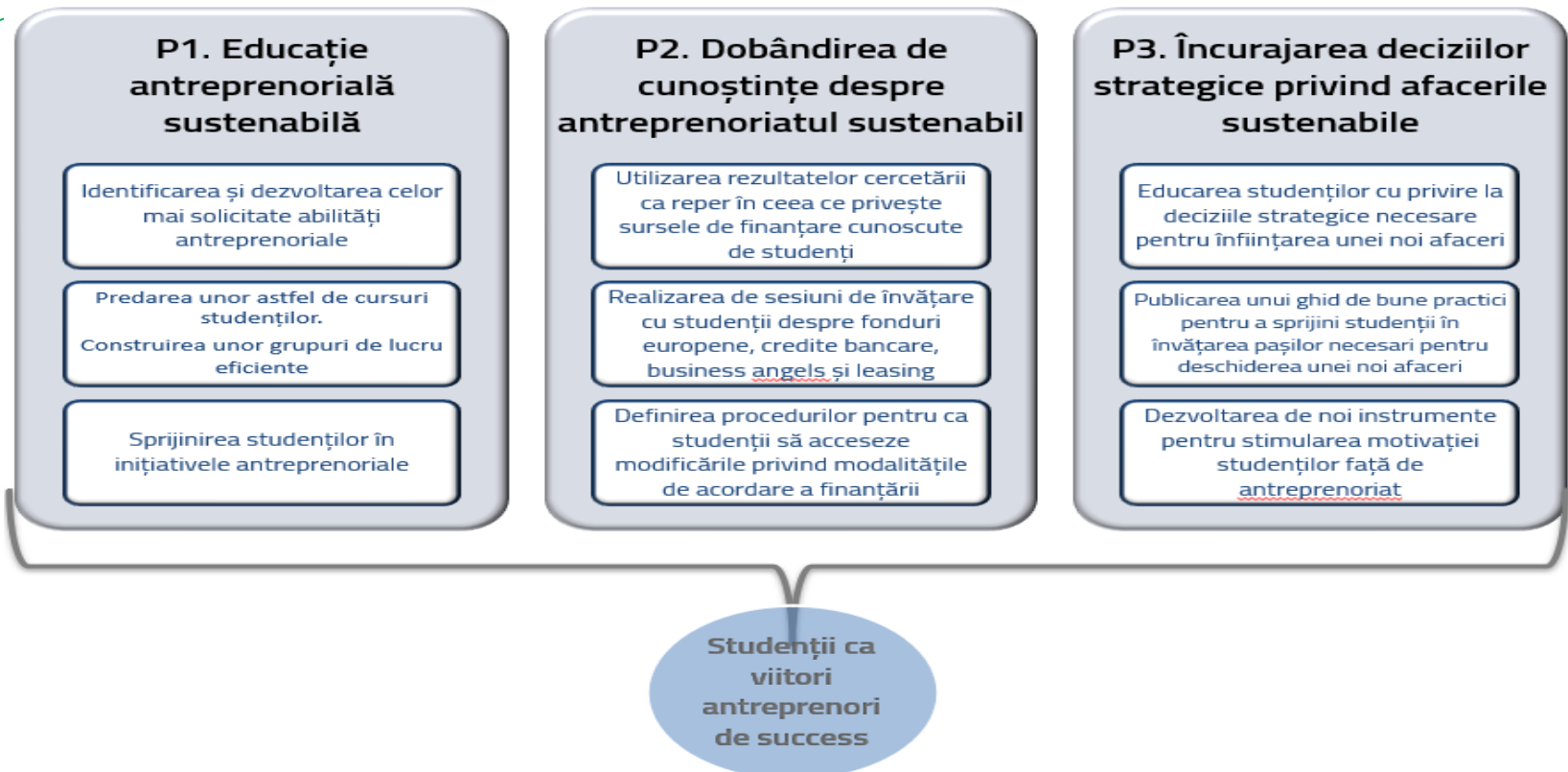

- Bariere percepute în accesarea finanţării:
 - Pentru creditele bancare – solicitarea unor garanţii
- Relaţiile cu alte persoane sunt considerate importante (52.3% dintre subiecţi)

2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

Rezultate şi discuţii

Propunere de program pentru sprijinirea spiritului antreprenorial în rândul studenţilor

i. "The Interest Shown by Potential Young Entrepreneurs in Romania Regarding Feasible Funding Sources, in the Context of a Sustainable Entrepreneurial Education,"

2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

Rezultate şi discuţii – Analiza în componente principale

Corelaţii între variabile şi factori în urma rotaţiei axei

	Componenta	
	1	2
Rezultate reportate/profit	,696	-,100
Surse personale	,722	-,083
Credit furnizor	,523	,398
Fonduri Europene	,352	,480
Împrumuturi (credite bancare)	-,208	,687
Leasing	-,212	,692
Business-angels	,123	,372

Metodă de extracţie: Analiza componentelor principale.

Metoda de rotaţie: Varimax cu normalizare Kaiser.

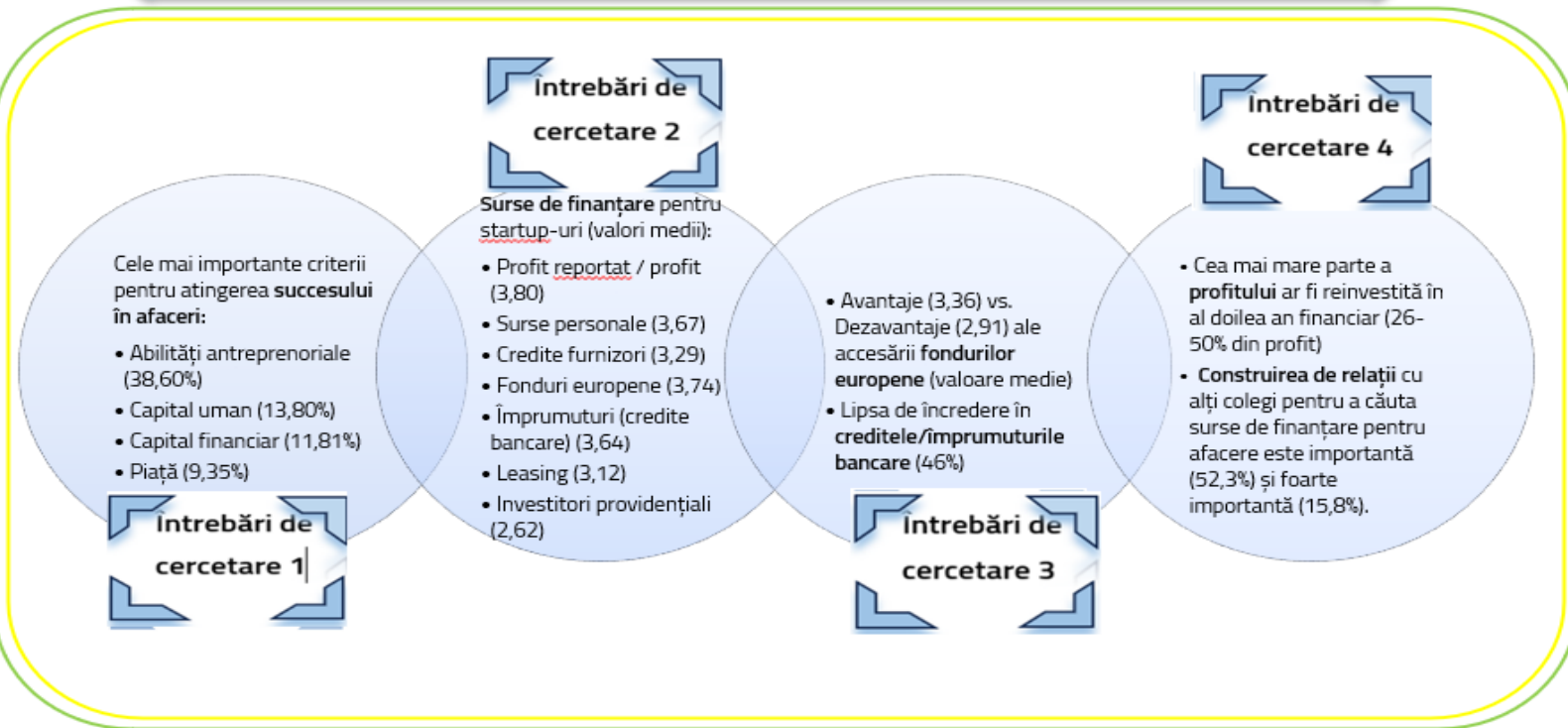
^a. Rotaţia a convergut în 3 iteraţii.

Analiza a condus la crearea a două variabile noi: „*Situaţii privind sursele proprii de finanţare*” (profit, capital, fonduri europene) şi „*Situaţii privind componentele gradului de îndatorare - efectul de levier financiar*” (credite pe termen lung)

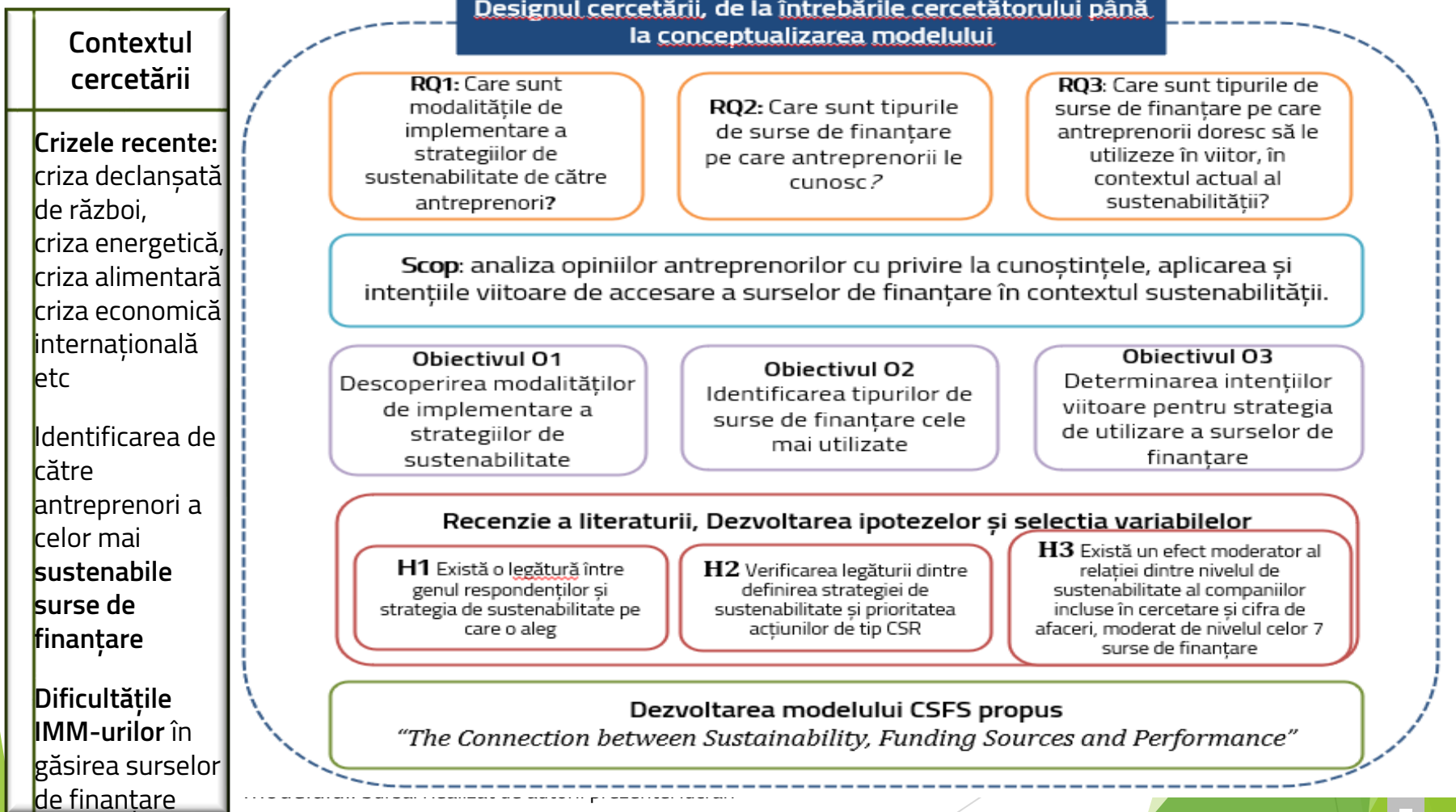
2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

Concluzii

Repere ale cercetării

2.1.1. Alegerea surselor de finanțare sustenabile în mediul antreprenorial durabil și convergența cu strategia și modelele de afaceri

2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

❑ Colectarea datelor şi amplasarea anchetei

Populaţia cercetată:

- Întreprinderi mici şi mijlocii (IMM) din Regiunea Centru a României cu contabilitatea externalizată

❑ Eşantionul studiului

Eşantionare sistematică (etapă mecanică de şapte), fiecare al şaptelea client interviu

- 267 de companii

Metodologie

Metodologie

❑ Perioada de colectare

- aprilie – iunie 2023

❑ Măsurare pentru proiectarea funcţiei de regresie

- $Y = f(X) + \varepsilon$ unde: Y —variabila dependentă aleatorie (de rezultat);
- X —variabila independentă (nealeatorie);
- ε —variabila aleatorie de eroare sau reziduală.

Pentru intensitatea legăturii se foloseşte ca **moderator** indicatorul utilizării surselor de finanţare

❑ Analiza datelor

- IBM SPSS Statistics V26
- Indicatori descriptivi (medie, mediana, frecvenţa şi deviaţia standard
- Analiza componentelor principale (APC) – arată modelul reacţiilor antreprenorilor cu privire la sursele de finanţare

Metodologie

2.1.1. Alegerea surselor de finanțare sustenabile în mediul antreprenorial durabil și convergența cu strategia și modelele de afaceri

Rezultate și discuții

O1. Descoperirea modalităților de implementare a strategiilor de sustenabilitate de către antreprenori

Strategie de sustenabilitate

47,6% dintre respondenți au definită o strategie de sustenabilitate
42,7% nu au definită o strategie de sustenabilitate

- Studierea relației între existența strategiei și genul respondenților
- $\chi^2 \text{ calc} = 6.241 > \chi^2_{0.05; 2} 5.99$, ipoteza H1 este acceptată,
- se poate afirma cu o probabilitate de 95% că există o legătură între existența unei strategii de sustenabilitate și genul respondenților.

- A fost creat un tabel de contingență între nivelul de acord privind acțiunile CSR și strategiile de sustenabilitate
- 68,5% sunt de acord că acțiunile CSR reprezintă o prioritate pentru companie
- Aproximativ același procent și pentru firmele care nu au strategie de sustenabilitate

O2. Identificarea tipurilor de surse de finanțare utilizate cel mai frecvent de către antreprenori.

Surse de finanțare pentru care optează respondenții:

- 78,7% Credite bancare
- 63,7% leasing
- 52,8% profit
- 19,9% fonduri europene
- 18% creditul comercial
- 4.5% microgranturi
- 2.3% emisiuni de obligațiuni și acțiuni
- 0.4% Business Angels

O3. Determinarea intențiilor viitoare ale companiilor cu privire la strategia companiilor de a utiliza diverse surse de finanțare.

Intenții de utilizare:

- 59,6% - reinvestirea profitului
- 36% creditele bancare
- 33.7% leasing
- 27.7% fonduri proprii
- 10.5% Credit comercial
- 10.5% fonduri europene
- 1.1% business angels

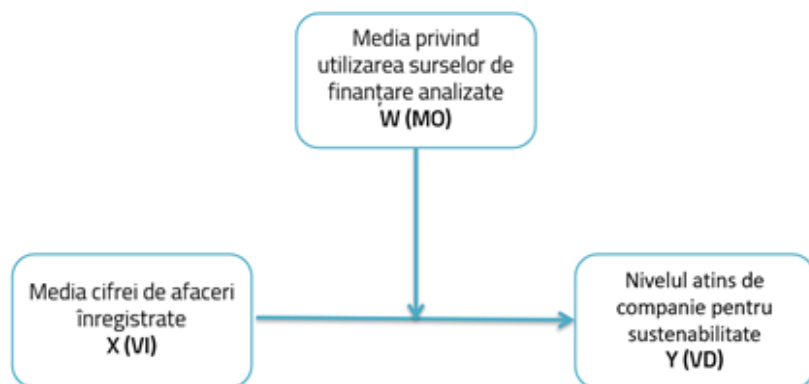
Analiza Componentelor Principale

Grupează cele 7 surse de finanțare pe două variabile: „Situția privind capacitatea de autofinanțare” (profit și fonduri proprii)
Situția surselor de finanțare externe”

2.1.1. Alegerea surselor de finanţare sustenabile în mediul antreprenorial durabil şi convergenţa cu strategia şi modelele de afaceri

Rezultate şi discuţii

Influenţa surselor de finanţare în relaţia sustenabilitate-performanţă

Relaţia dintre nivelul de sustenabilitate al companiilor incluse în cercetare şi cifra de afaceri, moderată de nivelul de utilizare a surselor de finanţare analizate (incluse în studiu).

Sursa: Realizat de autorii prezentei lucrări

Tabelul 1 prezintă efectele coeficienţilor predictorului (nivelul atins de companie pentru durabilitate) la aceste valori ale moderatorului (nivelul atins de companie în ceea ce priveşte utilizarea surselor de finanţare)

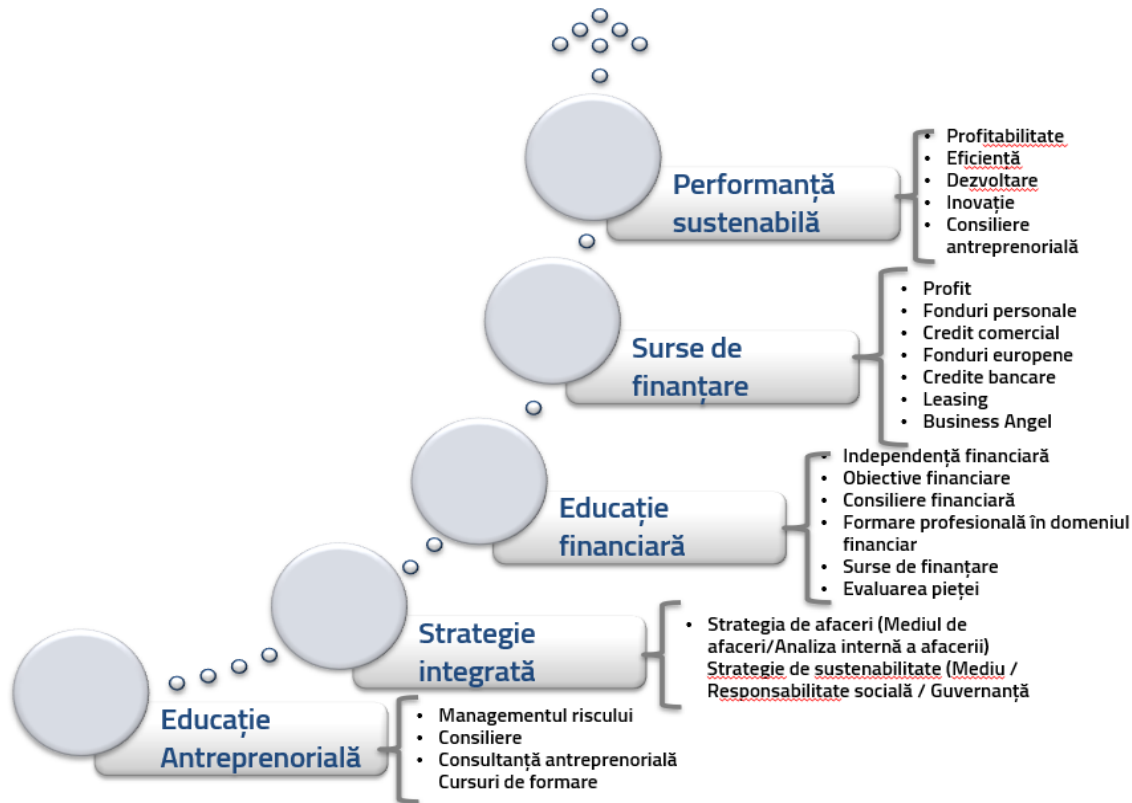
Nivelul atins de companie în ceea ce priveşte utilizarea surselor de finanţare	Efect	SE	t	p	95%CI – jos	95%CI – sus
-0.780 (-1SD)	0.016	0.049	0.326	0.745	-0.081	0.113
0.000 (Mean)	0.080	0.029	2.787	0.006	0.023	0.136
0.780 (+1SD)	0.143	0.033	4.382	0.000	0.079	0.208

Sursa: Realizat cu ajutorul software-ului macro PROCESS SPSS de către autorii prezentei lucrări, pe baza datelor de cercetare

La un nivel scăzut de utilizare a surselor de finanţare, asocierea dintre cifra de afaceri şi nivelul de sustenabilitate al companiei este mai slabă (0.016), iar apoi, la un nivel mediu de utilizare a surselor de finanţare, aceasta este mai puternică, pe când la un nivel ridicat de utilizare a surselor de finanţare, relaţia este cea mai puternică (0.143).

2.1.1. Alegerea surselor de finanțare sustenabile în mediul antreprenorial durabil și convergența cu strategia și modelele de afaceri

Rezultate și discuții

Modelul CSFS - Legătura dintre sustenabilitate, surse de finanțare și performanță.

Concluzii

- Majoritatea antreprenorilor intenționează să utilizeze în principal propriile surse de finanțare (profit, fonduri proprii)
- În final, apelează la surse externe (credite bancare, leasing și fonduri europene)
- Existența unei relații între nivelul de sustenabilitate al companiilor și cifra de afaceri a acestora, moderată de nivelul de utilizare a surselor de finanțare
- Dezvoltarea **Modelului CSFS** care prezintă legătura dintre sustenabilitate, sursele de finanțare și performanță
- Limitări** - în primul rând faptul că populația investigată s-a concentrat pe analiza Regiunii Centrale a României și doar a companiilor care utilizează servicii externe de contabilitate.
- Analiza celor 7 surse de finanțare cele mai cunoscute excluzând sursele de finanțare inovatoare
- Au fost chestionate numai IMM-uri

2.1.2. Reflecţii asupra conceptului de educaţie financiară în contextul dezvoltării durabile

- Conştientizarea necesităţii educaţiei financiar-bancare
- Dezvoltarea de politici de educaţie financiară în rândul consumatorilor
- Stimularea instituţiilor bancare să ofere informaţii clare şi precise privind termenii contractuali
- Determinarea băncilor în adaptarea politicii de creditare pentru a face faţă provocărilor economice actuale

Contextul cercetării

Obiectivele cercetării

- Determinarea opiniilor consumatorilor (persoanelor fizice) asupra pieţei bancare din România şi a necesităţii educaţiei financiare şi bancare
- Determinarea aşteptărilor consumatorilor (persoanelor fizice) privind furnizarea de servicii bancare în mediul concurenţial actual, într-o situaţie ideală
- Identificarea opiniei consumatorilor cu privire la termenii contractuali
- Identificarea impactului pieţei bancare asupra societăţii şi dezvoltării durabile şi a necesităţii educaţiei financiare minime a consumatorului individual

Metoda de cercetare:

Analiza de conţinut

- Contractele de creditare între instituţiile bancare şi persoanele fizice (120 de contracte)
- Gruparea contractelor în anumite diagnostice de executare pe baza unui scor mediu

Metoda interviului de profunzime semidirectiv

- Relaţia de cauzalitate dintre procesul de derulare a contractelor de împrumut şi opiniile şi comportamentul consumatorului de credi

Metodologie

2.1.2. Reflecţii asupra conceptului de educaţie financiară în contextul dezvoltării durabile

- Populaţia cercetată-Adulţii din România care au relaţii contractuale cu instituţiile financiare
- Metoda de eşantionare de tip bulgăre de zăpadă sau în lanţ (nu contează reprezentativitatea eşantionului ci relevanţa acestuia în raport cu subiectul).
- Tehnică neprobabilistică
- Datele nu pot fi extrapolate la nivelul populaţiei

Metodologie

Metodologie

Structura eşantionului

Structura eşantionului

Eşantion (240 respondenţi)	43.75% bărbaţi		56.25% femei		
Regiunea	Transilvania 27.08%	Moldova 24.17%	Muntenia (inclusiv Bucureşti) 34.17%	Dobrogea 14.58%	
Structura eşantionului după vârstă	sub 29 ani 5%	30 – 39 ani 25.83%	40 – 49 ani 32.92%	50 – 59 ani 29.58%	peste 60 ani 6.67%
Educaţie	Liceu sau altele 32.92%	Licenţă 40.83%	Masterat 22.5%	Doctorat/Postdoctorat 3.75%	

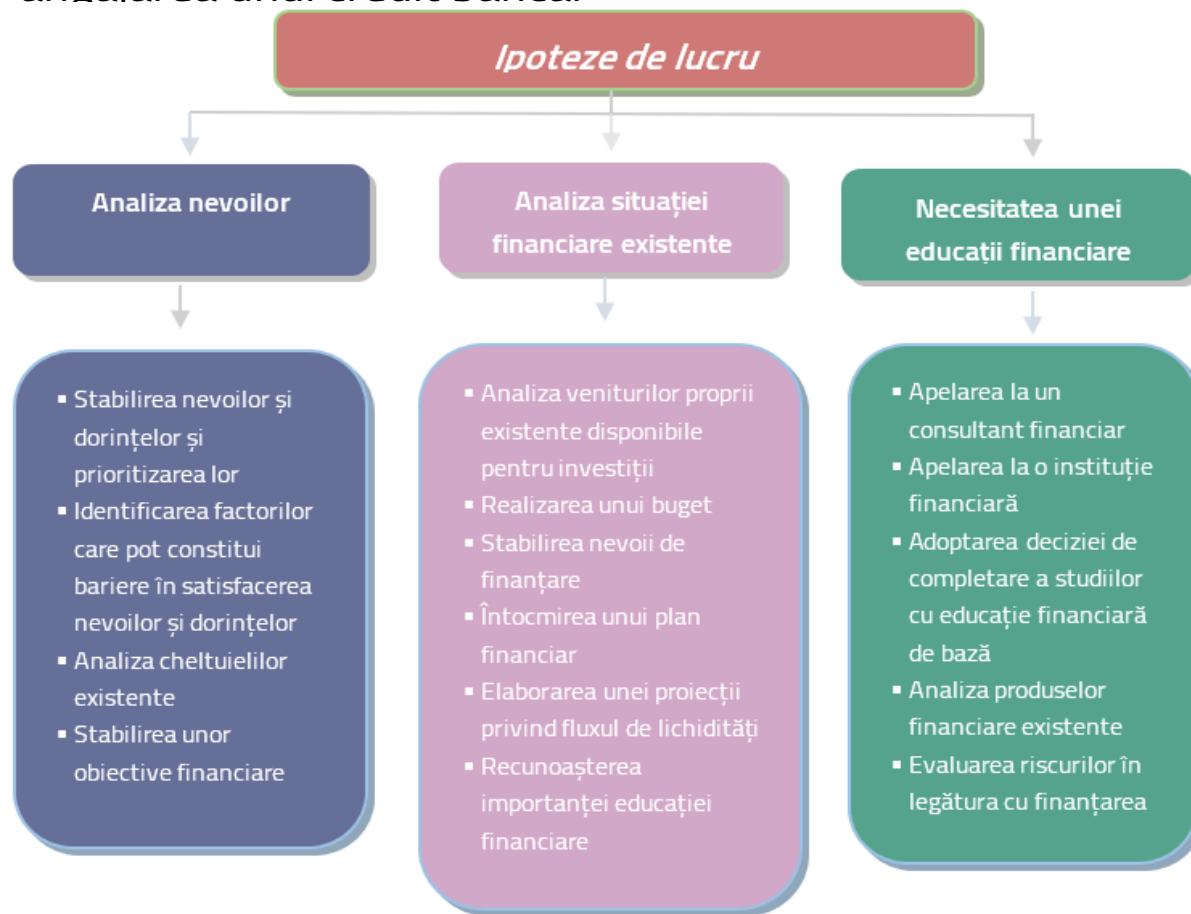
2.1.2. Reflecții asupra conceptului de educație financiară în contextul dezvoltării durabile

Rezultate si discutii – Cercetare calitativă

Teme de interviu	Rezultate potrivit obiectivelor
„Opinii despre piața bancară pentru persoane fizice și necesitatea educației financiare și bancare”	- Majoritatea respondenților (68,3%) consideră că piața bancară pentru persoane fizice este bine organizată, concurențială și influențată de politicile băncii centrale 61,7% sunt de acord că raportul cost-calitate al serviciilor este determinant în alegerea acestora
„Cerințe și așteptări ale consumatorilor individuali cu privire la furnizarea de servicii bancare în mediul concurențial actual, într-o situație ideală”	36,7% a respondenților care apreciază că serviciile bancare de calitate se bazează pe profesionalism și experiență 40% așteaptă empatie, răbdare și încredere din partea angajaților instituțiilor financiare 20% sunt nemulțumiți de relațiile contractuale, în special legat de modul de calcul și comunicare al dobânzilor
„Opiniile consumatorilor cu privire la termenii contractuali și beneficiile unor condiții contractuale echilibrate pe piața bancară”.	48,3% dintre respondenți cred că profesioniștii bancari merită încredere 36,7% afirmă că satisfacția clienților crește atunci când rolul și importanța acestora sunt recunoscute
„Impactul pieței bancare asupra societății și dezvoltării durabile și necesitatea unei educații financiare minime a consumatorului individual”	58,3% dintre respondenți consideră că urmărirea obiectivelor sociale, economice și de mediu de către sectorul bancar sprijină o societate durabilă 78,3% susțin implicarea instituțiilor financiare în organizarea de cursuri de educație financiară pentru publicul larg

2.1.2. Reflecţii asupra conceptului de educaţie financiară în contextul dezvoltării durabile

Rezultate şi discuţii – Ghid de orientare înainte de angajarea unui credit bancar

Concluzii

- Nivelul scăzut de educaţie financiară drept principală cauză a problemelor legate de accesarea şi rambursarea creditelor
- lipsa cunoştinţelor financiare generale,
- reticenţa faţă de produsele bancare noi,
- încrederea scăzută în informaţiile primite de la instituţiile bancare,
- nevoia de consiliere şi
- opţiuni educaţionale simple şi accesibile
- **Limite**
 - imposibilitatea validării eşantionului din punct de vedere statistic,
 - imposibilitatea extrapolării rezultatelor la întreaga populaţie investigată

2.1.3. Impactul realizărilor în educație la nivel regional și național asupra creșterii economice regionale a UE

- Diferențele privind progresul tehnologic, inovarea și tehnologia informației și comunicării între regiunile europene
- Elaborarea unor politici economice regionale și naționale care să vizeze nivelul creșterii economice regionale în cadrul UE, bazate pe măsuri eficiente pentru politica regională a UE și pentru guvernele naționale

Contextul cercetării

Obiectivele cercetării

- Identificarea influenței factorilor regionali, respectiv la nivel de țară, în domeniile educației și TIC, asupra creșterii regionale a UE
- Stabilirea nivelului impactului educației și TIC asupra creșterii regionale diferit între OMS și NMS*
 - * Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Estonia, Letonia, Lituania, Malta, Polonia, Romania, Slovacia, Slovenia, Ungaria

- Model cu efecte mixte pe mai multe niveluri pentru a aborda structura ierarhică a datelor în cercetare.
- Variabila dependentă este creșterea economică regională (variabila NUTS2).
- Variabilele explicative sunt variabile socio-economice și demografice agregate fie la nivel de regiune (NUTS2), fie la nivel de țară:
- La nivel regional: niveluri de studii primare, nivel de studii secundare, nivel de studii terțiare, utilizarea comerțului electronic, proporția populației care nu a folosit niciodată internetul, rata fertilității, resursele umane angajate în sectorul tehnologiei, utilizarea internetului.
- La nivel de țară: utilizarea comerțului electronic, cheltuielile pentru R&D, abandonul școlar timpuriu, învățarea vieții, creșterea economică

Metodologie

Date EUROSTAT 2001-2017, agregate la nivel regional (281 regiuni cf. NUTS2), și la nivel de țară (EU 28).

"Explaining the Eu Regional Economic Growth Through Regional- and Country-Level Achievements in Education"

2.1.3. Impactul realizărilor în educație la nivel regional și național asupra creșterii economice regionale a UE

- Măsurile de politică economică privind creșterea regională UE reflectă diferențele identificate pe perioada celor 17 ani între NMS și OMS.
- Analiza realizată arată că efectul educației și al factorilor tehnologici asupra creșterii economice regionale diferă între noile state membre (NSM) și vechile state membre (OMS) ale UE.
- În domeniul educației, realizările educaționale la nivel primar, secundar și terțiar, când sunt semnificative, generează efecte pozitive pentru creșterea regională atât în NSM cât și OMS, fiind deci un important motor al creșterii regionale.

Rezultate

Rezultate

- Un nivel mai mare al rezultatelor educaționale regionale și de folosire a internetului sunt eficiente doar în NMS, în timp ce extinderea sectorului tehnologic este mai eficientă în OMS.
- Cheltuielile pentru educație la nivel național reprezintă factor al creșterii economice, în timp ce creșterea PIB-ului național este asociată pozitiv doar cu creșterea regională în NMS.
- Rata fertilității este un factor negativ important al creșterii regionale în ambele grupuri, în timp ce șomajul afectează negativ doar în OMS, deoarece în NMS economia informală absoarbe o parte semnificativă din forța de muncă inactivă.
- Rata fertilității regionale și cheltuielile pentru educație sunt principalele motoare ale creșterii regionale

- Intensitatea internetului are un impact mult mai important asupra creșterii regionale decât nivelurile de educație în primar, secundar, terțiar.
- În NMS, realizările educaționale mai bune (la toate nivelurile), cheltuielile publice mai mari pentru cercetare și dezvoltare, precum și utilizarea mai largă a serviciilor bancare online sporesc creșterea regională, fiind în acord cu constatările anterioare privind beneficiile tehnologiilor TIC
- Într-un context economic global tot mai orientat spre sustenabilitate și responsabilitate socială, utilizarea tehnologiilor digitale aduce în prim-plan impactul economic, social și de mediu. Această schimbare integrată susține o viziune de creștere a valorii create și distribuite pe toate părțile implicate.

Rezultate

2.1.4. Studiu privind paradigma paritate de gen - sustenabilitate la nivelul structurilor de conducere din mediul academic românesc

- Interconectarea celor două concepte, paritatea de gen şi sustenabilitatea, reprezentate într-un domeniu societal fundamental
- Propune o perspectivă naţională românească asupra paradigmei gen-sustenabilitate în învăţământul superior în cadrul abordării Obiectivului de Dezvoltare Durabilă 5 (ODD5)- Egalitate de gen.

Contextul cercetării

Obiectivele cercetării

- Analiza treptelor ierarhice şi a legăturilor dintre structurile organizaţionale din mediul academic situate pe diverse niveluri ierarhice;
- Stabilirea unei corelaţii între structura de gen a personalului şi modul în care se păstrează această structură în funcţii de conducere rezultate în urma unui proces electoral şi de numire directă.

- Analiza legislaţiei din domeniul educaţiei (legi, hotărâri de guvern etc), rapoarte ale Comisiei Europene (plafon de sticlă).
- Analiza distribuţiei de gen în structurile de conducere ale universităţilor româneşti: personalului didactic total (G) / personal votat în funcţii de conducere (R, DD) şi organe de decizie colective (S, FC) / personal desemnat (VR, D, VD).
- Analiză a modului în care sunt alese structurile de conducere în universităţi pe baza votului...

Metodologie

Date: recensământul realizat pentru 47 de instituţii de învăţământ superior: 17 unităţi – universităţi nespecializate; 6 unităţi – universităţi umaniste; 6 unităţi politehnice; 4 unităţi – agronomie, silvicultură; 5 unităţi – medicină; 9 unităţi – universităţi de arte.

"Gender Parity within the Gender-Sustainability Paradigm: A Case Study on Management Structures of the Romanian Academia"

2.1.4. Studiu privind paradigma paritate de gen - sustenabilitate la nivelul structurilor de conducere din mediul academic românesc

Rezultate

- Raportul de gen F/B total 0.982 (majorități feminine) este respectat în 4 din cele 6 categorii de universități integrate în cercetare.
- Din totalul rectorilor (47 rectori), 3 erau femei, iar din rectorii bărbați 24 erau aleși de majorități feminine.
- Structurile rezultate din vot direct (S,FC) au fost stabilite prin vot feminin predominant.
- Structurile reprezentate de funcții de conducere numite (prin decizia managerului ierarhic direct-pe baza planurilor de activitate), rezultatul este înclinat în direcția pro-femină (VR, VD).
- În situația membrilor senatului există o corelație cu indicii de gen ai VR.
- Indicii de gen în cazul D, se înscriu în tendința indicilor de gen ai FC, pe alocuri diferențe mici în defavoarea genului feminin.
- Pentru VD, indicii se apropie semnificativ de structura FC
- 6 din 7 indici (cu excepția S) sunt peste pragul de 40% (nivel minim pentru reprezentarea de gen în țările reglementate)
- La nivelul factorilor de decizie și conducere indicii de gen se înscriu cu diferențe mici între I_{xG} , I_{xDD} și I_{xFC} structuri generale de gen.
- Diferențele I_{xS} - I_{xVR} și I_{xFC} - I_{xVD} care se apropie de zero semnifică o tendință în atitudinea rectorului și decanului corelată cu opțiunile de vot exprimat pentru senat și consiliile facultăților.
- Mediul academic românesc reprezintă un model funcțional de echilibru de gen, în lipsa cotelor impuse, dar într-un cadru democratic care respectă opțiunile individuale și majoritățile formate natural.

"Gender Parity within the Gender-Sustainability Paradigm: A Case Study on Management Structures of the Romanian Academia"

2.2. Raportarea ESG, responsabilitate corporativă şi integrarea sustenabilităţii pentru performanţa financiară

2.2.1. Raportarea integrată şi inteligenţa artificială

2.2.2. Convergenţa privind sustenabilitatea, responsabilitatea de mediu şi performanţa financiară

2.2.3. Responsabilitatea corporativă în contextul dezvoltării durabile

2.2.1. Raportarea integrată şi inteligenţa artificială

- Contabilitatea sustenabilă, finanţele sustenabile digitalizarea şi inteligenţa artificială joacă un rol esenţial în evoluţia raportării integrate, oferind noi instrumente şi perspective pentru o gestionare mai transparentă şi responsabilă a resurselor.
- Tehnologiile digitale, în special chatbotii, pot îmbunătăţi raportarea sustenabilă şi crearea de părţi interesate

Contextul cercetării

Obiectivele cercetării

- îmbunătăţirea acurateţii şi promptitudinii raportării financiare;
- optimizarea managementului financiar şi a eficienţei operaţionale;
- susţinerea comunicării eficiente cu părţi interesate
- adoptarea inteligenţei artificiale chatbots în rândul firmelor de contabilitate din România

- **Metode mixte**, combinând
- Analiza exploratorie a datelor (EDA) pentru a identifica deschiderea firmelor faţă de tehnologiile digitale (examinarea indicatorilor de performanţă financiară – venituri, profit, capitaluri proprii şi lichidităţi)
- Analiza amortizării costurilor
- **Baza de date:** perioada 2018-2022 – venituri, profit, capitaluri proprii, lichidităţi
- 11.113 firme de contabilitate şi consultanţă din România
- Biblioteca Seaborn în Python 3.11.0
- Calculul costului amortizat al utilizării chatbotilor

Metodologie

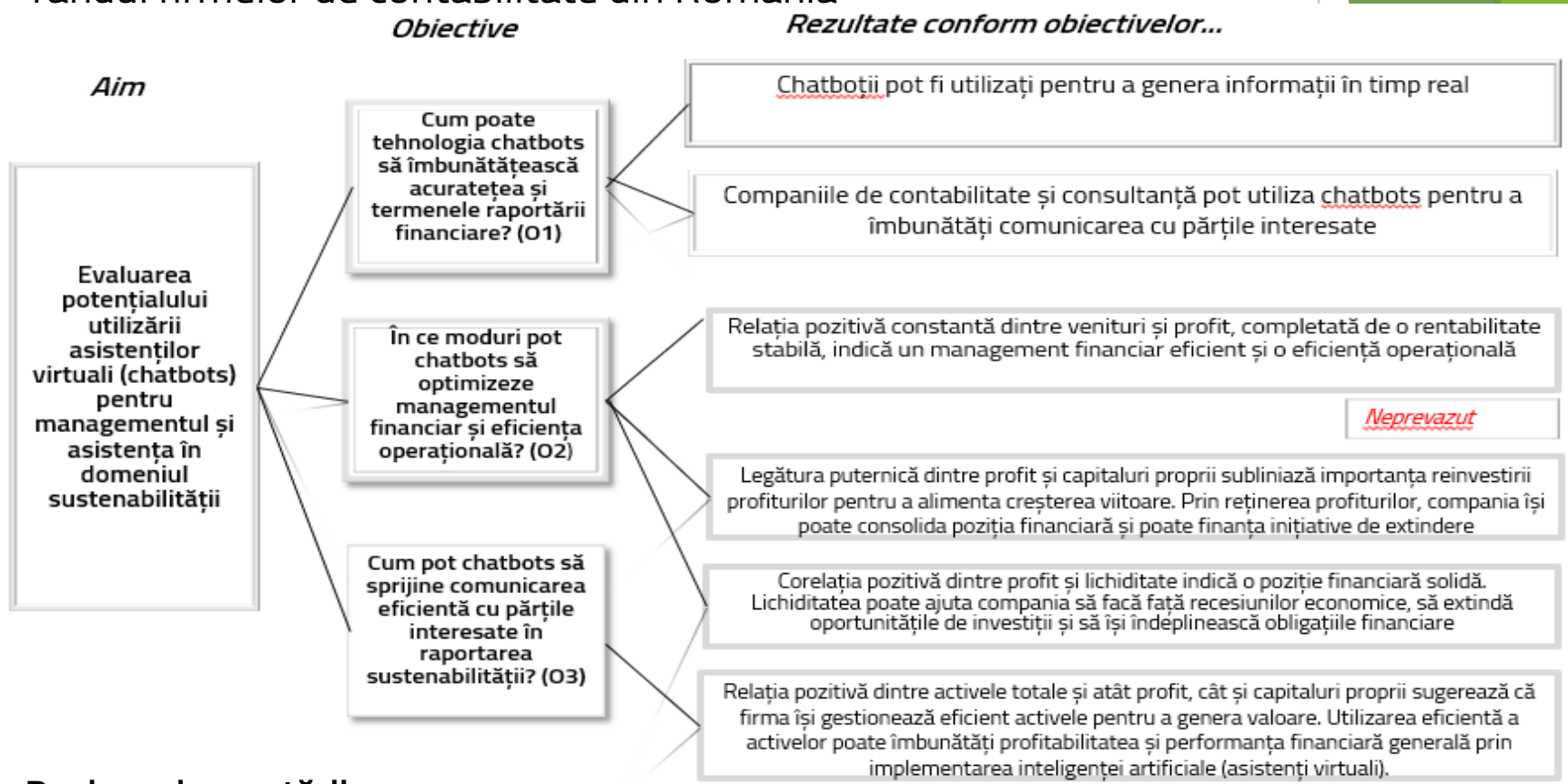
2.2.1. Raportarea integrată şi inteligenţa artificială

Rezultate şi discuţii – Matricea de corelaţie

Relaţia	Observaţii
Venituri şi profit pe parcursul anilor	• Veniturile şi profitul prezintă o relaţie care indică o performanţă constantă de la an la an • Puterea companiei de a genera venituri are un impact direct şi semnificativ asupra profitabilităţii.
Datorii şi venituri	• O corelaţie pozitivă puternică între datorii şi venituri sugerează că pe măsură ce veniturile cresc şi nivelurile datoriilor cresc şi invers • Această corelaţie poate fi abordată eficient în contextul utilizării tehnologiilor digitale în raportarea integrată în scopuri sustenabile.
Profit şi capital propriu	• Corelaţia pozitivă puternică dintre profit şi capitalul propriu evidenţiază o gestionare financiară eficientă şi operaţiuni de succes • Această corelaţie semnifică o creştere durabilă, deoarece profiturile mai mari permit investiţii suplimentare în afacere şi stabilitatea financiară
Profit şi lichiditate	• A fost descoperită o relaţie puternică şi pozitivă între profit şi lichiditate. • Rentabilitatea puternică susţine şi adesea sporeşte lichiditatea, oferind unei companii o perioadă de protecţie împotriva instabilităţii financiare şi mijloacele de a valorifica oportunităţile de creştere fără a avea nevoie de finanţare externă
Active totale şi profit	• O corelaţie puternică şi pozitivă între activele totale şi profit implică faptul că pe măsură ce activele unei companii cresc, în general, cresc şi profiturile acesteia. • Această relaţie sugerează o gestionare eficientă a activelor şi capacitatea de a utiliza activele pentru a genera venituri mai mari.

2.2.1. Raportarea integrată şi inteligenţa artificială

Rezultate şi discuţii - Examinarea adoptării inteligenţei artificiale chatbots în rândul firmelor de contabilitate din România

Design-ul cercetării

"Using Chatbots to Enhance Integrated Reporting: Insights from Accounting and Consultancy Companies from Romania"

2.2.1. Raportarea integrată şi inteligenţa artificială

■ Investiţiile în chatboţi cresc profitabilitatea şi eficienţa operaţională, reduc costurile raportării şi consolidează relaţiile cu părţile interesate, sprijinind raportarea sustenabilă

■ Investiţiile în active pe termen lung, inclusiv infrastructura şi resursele durabile, susţin profitabilitatea şi soliditatea firmelor

Rezultate

Rezultate

- Studiul se aliniază Modelului de Acceptare a Tehnologiei (TAM) (Barbosa et al., 2014; Yadav et al., 2023) şi extinde Perspectiva Bazată pe Resurse (RBV) (Putra et al., 2021; Clulow et al., 2003), evidenţiind chatbotii ca o resursă strategică
- Studiul subliniază importanţa echilibrării obiectivelor financiare şi de sustenabilitate prin integrarea factorilor ESG şi optimizarea utilizării activelor pentru o creştere durabilă

□ Integrarea IA ridică şi provocări legate de etică, securitate şi responsabilitate, ceea ce presupune implicarea activă a profesioniştilor contabili în interpretarea şi comunicarea rezultatelor

□ Studiul notează pătrunderea inteligenţei artificiale în toate aspectele serviciilor contabile, finanţe, inclusiv în educaţia profesională

Rezultate

2.2.2. Convergenţa privind sustenabilitatea, responsabilitatea de mediu şi performanţa financiară

- Raportarea sustenabilităţii - element esenţial în gestionarea afacerilor moderne, cu impact semnificativ asupra performanţei financiare a companiilor
- Raportarea sustenabilă devine un instrument strategic care ajută companiile să câştige încrederea investitorilor, să optimizeze resursele financiare
- Prin integrarea factorilor de mediu, sociali şi de guvernanţă (ESG) în procesul de raportare, organizaţiile îmbunătăţesc transparenţa şi contribuie la identificarea şi reducerea riscurilor financiare

Contextul cercetării

Obiectivele cercetării

- Ajustarea unui model de regresie liniară cu indicatori financiari ca variabile regresori şi un scor derivat din indicatori nefinanciari (performanţă de mediu) ca variabilă dependentă
- Explicarea relaţiei dintre performanţa financiară şi performanţa nefinanciară

- Metode mixte, combinând
- Metoda grilelor de evaluare – determinarea scorului de mediu
- Analiza coeficientului de variaţie [cv], teste t pe coeficienţii Beta (bi) ai regresiei, coeficientul de variaţie R², testul F, analiza toleranţei pentru identificarea multicolarităţii, selecţia variabilelor directe, selecţia variabilelor inverse, precum şi Testul Durbin-Watson
- Baza de date: 675 de companii româneşti – BVB.ro şi lista firme.ro
- Eşantionul 668 companii
- Indicatori – principul SMART (Indicatorii de performanţă (variabile de model) ROA, ROE, DER, SOLV, ATR)
- IBM SPSS Statistics

Metodologie

Modelul analizat

$$EP = b_0 + b_1 * ST + b_2 * NoE + b_3 * TA + b_4 * ROA + b_5 * ROE + b_6 * DER + b_7 * SOLV + b_8 * ATR + b_9 * LP + b_{10} * CAP + b_{11} * EQM + b_{12} * FA + e$$

"Sustainability Reporting and Environmental Responsibility: The Case of Romania"

2.2.2. Convergenţa privind sustenabilitatea, responsabilitatea de mediu şi performanţa financiară

■ Statisticile descriptive arată o variaţie moderată a scorului pentru indicatorul de performanţă de mediu (EP) [$10\% < cv < 20\%$] şi o variaţie mare [$cv > 20\%$] pentru cifra de afaceri, numărul de angajaţi, activele totale, ROA, ROE, DER, CAP, EQM, LP, SOLV, ATR şi FA

■ Pentru modelul iniţial, 4,7% din varianţa EP ar putea fi explicată prin variabilele independente (FA, CAP, NoE, DER, SOLV, LP, ROA, ATR, TA, ST, ROE)

■ Matricea de corelaţie a sugerat o coliniaritate ridicată între EQM şi DER şi între EQM şi ROE. Prin urmare, s-a eliminat regresorul EQM (Equity Multiplier) din modelul de regresie, pentru a obţine

Rezultate

Rezultate

$$EP = b_0 + b_1 * ST + b_2 * NoE + b_3 * TA + b_4 * ROA + b_5 * ROE + b_6 * DER + b_7 * SOLV + b_8 * ATR + b_9 * LP + b_{10} * CAP + b_{11} * FA + e \quad (3)$$

Tabelul 2.2.10. Rezumatul modelului ^f

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	0.164 ^a	0.027	0.026	0.450	
2	0.188 ^b	0.035	0.034	0.448	
3	0.197 ^c	0.039	0.037	0.447	
4	0.204 ^d	0.042	0.040	0.447	
5	0.209 ^e	0.044	0.041	0.446	0.753

^a Predictor: (Constantă), ST ^b Predictor: (Constantă), ST, ATR ^c Predictor: (Constantă), ST, ATR, FA ^d Predictor: (Constantă), ST, ATR, FA, SOLV ^e Predictor: (Constantă), ST, ATR, FA, SOLV, TA ^f Variabilă dependentă: EP

Sursa: realizată de autori, folosind rezultatele obţinute din SPSS.

• Coeficientul de determinare (R^2) a fost atunci 0,044, astfel încât 4,4% din varianţa EP ar putea fi explicată prin cele cinci variabile independente (ST, ATR, FA, SOLV, TA). Corespunzător testului F, relaţia liniară dintre cele cinci variabile şi EP a fost semnificativă statistic. Valoarea tabelară $F_{0,01; 5; 1993} = 2,37$ a fost sub valoarea F calculată pe baza datelor empirice, $F_{cal} = 18,306$, susţinând astfel ipoteza că regresia liniară dintre EP, ST, TA, SOLV, ATR şi FA a fost o bună ajustare

2.2.2. Convergența privind sustenabilitatea, responsabilitatea de mediu și performanța financiară

■ Ecuația de regresie a fost statistic semnificativă la nivelul $\alpha = 0,01\%$. Relația dintre EP și cele cinci variabile (atât nefinanciare, cât și financiare) poate fi considerată liniară, așa cum este descris în Ecuația (3). Coeficientul de corelație multiplă R ($R = 0,209$) a fost semnificativ, rezultând că relația dintre cele cinci variabile și performanța de mediu (EP) a fost robustă,

■ Coeficientul total de determinare $D = 0,04\%$ [$D = R^2 \times 100 = 4,4\%$], ceea ce înseamnă că variația valorilor EP între 2,0 și 4,65 a fost influențată de cele cinci variabile studiate în proporție de 4,4%.

Rezultate

Discuții

■ Cercetare contribuie teoretic prin extinderea cadrului conceptual privind legătura dintre performanța de mediu și cea financiară, incluzând mai mulți indicatori financiari și de performanță, și oferă dovezi statistice privind impactul performanței de mediu asupra performanței financiare folosind un eșantion larg de companii din diverse sectoare economice

■ **Limitări:** EP – pe baza rapoartelor de sustenabilitate; studiul exclusiv România

□ Observația cheie - corelații pozitive semnificative statistic între cifra de afaceri și performanța de mediu (EP) și vârsta firmei și EP,

□ Influenței fiecărui indicator financiar din model asupra performanței de mediu (EP) a susținut construirea modelului de analiză cu următorii indicatori: Cifra de afaceri (ST), Active totale (AT), Rata de solvabilitate (SOLV), Rata de rotație a activelor (ATR), Vârsta firmei (FA)

□ Relația dintre SOLV și EP a fost negativă, indicând faptul că o solvabilitate mai mică corespundea unor valori mai mari ale EP, ceea ce implică faptul că scăderea valorilor de solvabilitate ar putea avea un impact pozitiv asupra EP.

Concluzii

2.2.3. Responsabilitatea corporativă în contextul dezvoltării durabile

- Responsabilitatea corporativă şi integrarea principiilor etice, sociale şi de mediu în strategiile de dezvoltare ale companiilor pentru atingerea obiectivelor durabile
- Percepţia consumatorului asupra responsabilităţii sociale în contextul dezvoltării durabile a societăţii
- Industria textilă sector tradiţional, dar şi inovator integrează responsabilitatea corporativă

Contextul cercetării

Obiectivele cercetării şi ipoteze

- Cunoaşterea opiniilor şi atitudinilor cetăţenilor români în relaţie cu responsabilitatea socială adoptată de companii. **Ipoteze:**
- H0: Cel puţin 50% dintre români sunt într-o oarecare măsură familiarizaţi cu RSC;
- H1: Mai puţin de 50% dintre români sunt într-o oarecare măsură familiarizaţi cu RSC.
- H0: Cel mult 50% dintre români sunt mulţumiţi de acţiunile CSR organizate de companii;
- H1: Peste 50% dintre români sunt mulţumiţi de acţiunile CSR organizate de companii.

Tipul cercetării: Cercetare cantitativă

- **Populaţia cercetată:** cetăţeni din România
- **Metoda de eşantionare:** non-aleatorie, bazată pe voluntariat online
- **Eşantion:** 428 de respondenţi
- **Instrument de colectare a datelor**
 - chestionar online (Google Forms)
 - întrebări: 20
 - aspecte analizate: familiaritatea cu CSR, nivel de satisfacţie faţă de acţiunile CSR ale companiilor

Metodologie

2.2.3. Responsabilitatea corporativă în contextul dezvoltării durabile

- Companiile din industria textilă, prin abordarea cu soluții inovatoare și interesul acordat acțiunilor de mediu, contribuie la dezvoltarea durabilă, o dimensiune a responsabilității sociale.
- Companiile mari au desfășurat acțiuni de CSR și sunt descrise în rapoartele lor, pe când în cazul companiilor mici și mijlocii aceste acțiuni, chiar dacă există, nu sunt vizibile publicului larg
- Entitățile mari trebuie să fie consecvente cu respectarea principiilor raportării integrate, conform cărora informațiile transmise pot fi percepute și pot răspunde nevoilor consumatorilor
- Comunicarea este un element important al CSR, care garantează transparența pentru grupurile interesate

Rezultate

Rezultate

- ❑ Strategia CSR trebuie să pornească de la nevoile reale ale comunității și ulterior să-i definească obiectivele măsurabile și oneste
- ❑ Se recomandă managerilor companiilor o manifestare treptată a acțiunilor privind valorile esențiale promovate pentru îmbunătățirea calității vieții prin acțiuni precum sprijinirea educației, donații caritabile, voluntariat în consens cu optimizarea performanței de mediu
- ❑ **Limite**
- ❑ Eșantionarea a fost non-probabilistică, ceea ce limitează posibilitatea de generalizare a rezultatelor
- ❑ Inexistența unor rapoarte separate care conțin acțiuni de CSR întreprinse de companiile mici și mijlocii din România
- ❑ Cercetarea a fost realizată vizând numai percepția consumatorilor, fără o corelare cu chestionarea companiilor

2.3. Managementul riscului şi sustenabilitatea: Pârghii strategice pentru finanţe sustenabile şi performanţă

economică

2.3.1. Perspective privind integrarea managementului riscului şi a sustenabilităţii pentru performanţa financiară

II. Direcţii profesionale şi academice

Parcurs profesional

Activitate didactică

Responsabilităţi administrative

2.3.1. Perspective privind integrarea managementului riscului şi a sustenabilităţii pentru performanţa financiară

- Managementul riscului şi sustenabilitatea - elemente complementare în cadrul strategic pentru finanţe sustenabile şi performanţă economică
- Identificarea, evaluarea şi controlul riscurilor - premise pentru obiectivele de mediu, sociale şi de guvernanţă – sustenabilitatea factor de competitivitate şi dezvoltare pe termen lung

Contextul cercetării

Obiective

- Identificarea riscurilor care ar putea afecta performanţa financiară;
- Stabilirea metodologiilor utilizate în cercetarea legăturii între managementul riscului, sustenabilitate şi performanţa financiară;
- Stabilirea existenţei unei relaţii între managementul riscului, practicile de sustenabilitate şi performanţa financiară

- **Metode:** Analiză sistematică a literaturii de specialitate, analiza de conţinut, analiza bibliometrică
- **Baza de date:** 9092 studii din WoS

Formula cercetării ALL = „Managementul riscului şi performanţa financiară”
Perioada: 2020-2024

Prelucrare: prin metodologia cartografierii ştiinţifice cu software-ul VOSviewer
Tableau Public

Metodologie

2.3.1. Perspective privind integrarea managementului riscului şi a sustenabilităţii pentru performanţa financiară

■ Statistici descriptive:

- vârf al interesului academic de la 30.10.2021;
- Rata medie a publicaţiilor a scăzut după 2021 (pandemie) interesul s-a concentrat pe ESG şi digitalizare în managementul riscului

■ Analiza cu Tableau Public:

- Reprezentarea vizuală pe autori şi ţări
- (China -2127 autori, SUA – 1482 autori, Anglia - 706 autori; India, Australia etc)

Rezultate

Rezultate

□ Analiza cu VOSviewer

- Co-apariţia cuvintelor cheie – **Harta cuvintelor cheie**
- Co-apariţia termenilor în rezumate şi titluri – **Harta termenilor în rezumate şi titluri**
- Cuvinte cheie: managementul riscului, guvernanta corporativă, responsabilitate socială corporativă şi performanţa financiară
- Termenii finanţe verzi, şi sustenabilitate legaţi de guvernanta corporativă
- Patru cluster: **Clusterul roşu** „Instrumente şi Tehnici de evaluare şi optimizare a riscului financiar şi a performanţei”
- **Clusterul verde:** „Analiza Factorilor Instituţionali şi de Guvernanta în Performanţa Financiară a Companiilor,,
- **Clusterul albastru:** Analiza pieţei financiare şi a performanţei investiţiilor
- **Clusterul galben:** Adoptarea inovării în IMM-uri
- **Harta de vizualizare a densităţii** – diagramă cu un gradient al culorilor de la albastru (2020) la galben (2024). subliniid termenii legaţi de ESG şi CSR

2.3.1. Perspective privind integrarea managementului riscului şi a sustenabilităţii pentru performanţa financiară

■ **Limite:** analiza exclusivă a articolelor WoS

- Include numai opt luni de date din 2024
- Indexarea întârziată poate afecta numărul de publicaţii

Concluzii:

- Managementul eficient al riscurilor determină îmbunătăţirea performanţei
- Analiza termenilor cheie – legătura între managementul riscului, sustenabilitate şi performanţa financiară
- Numărul limitat de studii bibliometrice pentru managementul riscurilor – sustenabilitate – performanţă

**Discuţii şi
concluzii**

Integrarea managementului riscurilor şi a sustenabilităţii în strategia companiei

Concluzii

4. Rezultatele activităţii ştiinţifice şi de cercetare.

Elemente de recunoaştere a activităţii ştiinţifice şi de cercetare

9 Studii/articole
publicate în reviste
de specialitate din
ţară sau
străinătate, cotate
ISI, CU FACTOR DE
IMPACT > 0

20 Articole/studii
publicate în
extenso în
volumele unor
conferinţe
internaţionale
INDEXATE ISI
(PROCEEDINGS
PAPER)

7 cărţi de
specialitate
publicate în edituri
recunoscute la
nivel naţional (din
care cinci ca unic
autor)

30 articole în
reviste indexate în
baze de date
internaţionale
precum BDI

II. Direcții profesionale și academice

- Economist
- Contabil Șef
- Director general adjunct - Gastroserv SA (1990-2008)
- Cadru didactic asociat Universitatea Transilvania (2003-2008)
- Cadru didactic titular UnitBV (2008-prezent)
- Membru în **organisme profesionale:**
- **Expert contabil** – CECCAR – (2005- prezent)
- **Expert judiciar** –Grupul experților judiciari – Ministerul Justiției 2010-Romania
- **Auditor financiar** – CAFR (2007 – prezent)
- **Auditor financiar** pentru rapoarte ASPA

Parcursul profesional

Activitatea didactică

- **Asistent universitar**-(2008 -2011) – seminare nivel licență (Contabilitate financiară Contabilitatea bancară; Contabilitate publică; Contabilitate de gestiune
- **Lector universitar** (2011 – 2020) – seminare și cursuri licență și masterat (Contabilitate de gestiune; Metode și tehnici de evaluare; Analiza economico-financiară; Audit)
- **Conferențiar universitar** (2020- prezent)- seminare și cursuri licență și masterat (Contabilitate de gestiune; Metode și tehnici de evaluare; Analiza economico-financiară; Audit)
- **Participare la SCSS** – AFCCO –Unitbv, ONEF, sesiunea SCSS-SEAA
- **Program „Profesor apreciat”** – 2018- prezent

- **Membru în comisia de susținere a examenului de licență** (2008- prezent)
- **Membru în comisia de admitere SEAA** (2008 – prezent)
- **Responsabil Control Intern Managerial** – Departamentul Finanțe, contabilitate și teorie economică (2014- prezent)
- **Coordonator** al Programului de studii de masterat „Politici contabile, audit și control de gestiune (2024- prezent)
- **Coordonator contabilitate** fundația Unitbv

Responsabilități administrative

(B-ii) Planuri de evoluție și dezvoltare a carierei profesionale, științifice și academice

Obiective de viitor

- Participarea la cursuri de formare profesională
- Schimburi de bune practici
- Îmbunătățirea relațiilor cu mediul de afaceri
- Realizarea unor programe adecvate de practică în laboratoarele facultății, dar și în cadrul firmelor din Brașov

Cariera profesională

Activitatea didactică

Obiective de viitor

- Centrarea pe student cu accent special pe nevoile, interesele, stilurile de învățare și ritmul individual al fiecărui cursant
- Aprofundarea cunoștințelor în domeniul finanțelor verzi
- Perfecționarea continuă a metodelor didactice
- Actualizarea permanentă a cursurilor
- Extinderea colaborărilor cu mediul economic și instituțional
- Creșterea calității programului de studii coordonat
- Introducerea de cursuri axate pe finanțele durabile

Obiective de viitor

- Participarea în echipele de cercetare interdisciplinare: finanțe sustenabile, contabilitate, raportare integrată, raportarea sustenabilității,
- Creșterea vizibilității rezultatelor cercetării la nivel național și internațional
- Continuarea cercetării în domeniul digitalizării contabilității și finanțelor sustenabile
- Continuarea cercetării privind evaluarea impactului ESG și raportarea sustenabilității
- Afilierea la Școala Doctorală Interdisciplinară a Universității Transilvania Domeniul Finanțe

Activitatea de cercetare

Universitatea
Transilvania
din Braşov

Vă mulţumesc!

